

Ss. xv-xvi; *voluptuos* [Lacav.], ll. *voluptuosus*, «aquelles mirades *voluptuoses* se m'enroscaven a l'ànima com serps», Coromines (Presons Im. XII, O. C., 880b 30; id. id. xiv, 232b7f.; i O. C., 1357.6f.); *voluptuosament* [Lab. 1840] «1924 --- ja entrada la primavera ---, mentre --- altres tasques literàries --- no tenien espera, em sobtà l'imperiós envit de reprendre *voluptuosament* els Jardins de StPol; de la primera pitrada va eixir el Cant del Cigne, novelleta d'amor ---», Coromines, J. d. SPol, pròl., O. C., 796b27, cf. n. 2. ¹⁰ *Voluptuositat. Voluptari.*

¹ Sovint en Llull: «--- Dret perex enans en la potència *volitiva* que en la entellectiva», *Art Demonstr.*, 273 etc. Des de Belv. en diccionaris. — ² En les obres lulianes: «Demostrar la diversitat e la *benivolensa* de les sues propietats personals», *Li. de Demonstr.*, 454; *benvolent*: «Senyor, amic de tots vostres *benvolents*»; «Ah Déus, larc --- acabat --- *benvolgut* per totes les terres!», *Li. de Contemp.* II, 64, 98.

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS: *vol* perfet fort, *vòs*, *vulla*, *vulga*, *vulgui*, *voler* 'estar a punt', *si es volia*, *si es vol*, *voler-se a*, *qualsevol*, *-sevulla*, *-vulga*, *quantesevulga*, *totsquants* + subst. + *vulles*, ²³ *vulla's*, *vols-t'hi jugar que---*, *vòs-te'n*, *vull-ho*, *volgueira*, *voler-ne amb qui*, *vol-dir*, *a voler*, *volguer*, *vol(d)re*, *voler bé*, *voler mal*, *v. bé a algú*, *voler* subst., *vol m.*, *volença*, *volència*, *volent*, *voledor*, *voluntat*, *volentat*, *volontat*, *volent*, *volon(t)*, *volenter*, *volenters*, *volentera*, *volenterós*, *volonterós*, *volenterosament*, *volunter*, *volunters*, *volentós*, *voluntari*, *volentari*, *voluntari m.*, *voluntàriament*, *voluntarietat*, *voluntariós*, *voluntariosament*, + *voluntarisme*, *involuntari*, *involuntàriament*, *involuntarietat*, *volició*, *volitiu*, *volible*, *voliu*, *velleïtat*, + *velleïtós*, + *voluntat*, *volició*, *benvolença*, *malvolença*, *malvolent*, *bon voler*, *benevolença*, *males-volences*, *malav.* *benvolència*, *benevolència*, *malvolència*, *malevolència*, *malavolència*, *malvoler*, *benv.*, *benvolgut*, *benèvol*, *benvolent*, *benevolent*, *malèvol*, ⁴⁰ *malvolent*, *malèvolament*, *malivol*, *malvolgut*, *desvoler*, *sobresvoler*, *sobresvolgut*, *mal-te-vull*, *mas-te-vuy*, *mal-te-vui*, *mal-te-vuis*, *consevulla*, *-ulga*, *voluptat*, *voluptós*, *voluptuosament*, *voluptuositat*, *voluptari.*

Volera, V. *volar* *Volermeni*, V. *bolarmini* (BOL) *Voleteig*, *voletejada*, *voletejar*, *-leteria*, V. *volar* *Volfa*, V. *volva*

VOLFRAM, pres de l'al. *wolfram* 'mineral de tungstat de ferro i manganès, del qual s'extrau el tungstèn', mot que sembla ser compost de l'a.-al. mj. *râm* 'brutícia, sutge' i *wolf* 'llop': denominació despectiva que li van donar els miners, quan en trobaven, tot cercant **estany**. □ 1.ª doc.: *wolfram*, 1868, *SLitCosta*.

DERIV.: *Volframita*.

Volgut, V. *voler* *Voliac*, V. *volar* i *muriec* *Voliana*, *-ana*, V. *volar* *Volible*, V. *voler* *Volicampanes*, *volicec*, V. *volar* *Volició*, V. *voler* *Voligana*, ⁶⁰

voliol, *volior*, *voliqueig*, *volitar*, V. *volar* *Volitiu*, V. *voler* *Volitjada*, de *oliejada* (OLI), contaminat per *BOLIG* i derivats *Voliu*, *volontat*, *volon*, V. *voler*

⁵ *El Voló*, evidentment no té res a veure amb *Bula* ni cap «radical» BŪL, com ho mostren les formes antigues *Volone*, *Velone* etc. molt conegudes des dels temps d'Alart i ja objecte dels seus seriosos treballs, però que no han impedit Guter i *AlcM* d'exhibir llur deplorable ignorància en fonètica. Tampoc és gens segur que el significat fos 'fita, molló' (com admetia Alart); s'ignora l'etimologia, car la inicial és sempre V-, que dificulta la raonable etimologia *BODULONE derivat del pre-romà *BODULA (> oc. *bozola* 'molló'), variant de *BÓDINA (> fr. *borne*); fins si aquesta etim. fos fundada, el significat potser seria més aviat 'pujole' (cf. cast. ant. MUÑECA id. *BODINICCA) *Volonter*, *volonterós*, V. *voler* *Volotar*, V. *esvolotar*

²⁰ VOLP, ant. 'guineu', del ll. VŪLPES f., id. □ 1.ª doc.: fi S. XIII.

«En una pradera se combatien dos bous salvatges, e per los grans colps que's donaven, exie'ls sanc del front --- una *volp* lepava aquella sanc ---», «sots aquell arbre venc una *volp*, la qual viu lo gall e les gallines star en l'arbre», Llull (*Merav.* II, 123, 36, i encara II, 142); «Blanquerna dix: —Jo-m confiy en lo consell que la *volp* dix al senglar --- Una *volp* anava per un boscage, e atrobà un senglar qui sperava un leó ab lo qual se volia combatre --- la *volp* dix al senglar que --- lo leó avia moltes dens e moltes ungles e per açò era semblant ---», *Blanq.*, *NCl.* I, 268.6ss. «Tota peliceria --- de salvazina, axí con són janetes, fahines, *volps*, gatz martrins ---», *Reva* de Perpinyà, a. 1284; «dotzena de peyls de cabres o de *volps* ---», Puigcerdà a. 1288; i encara a. 1295 (RLR IV, 371, 504; v. 85); «curs o peyls de *volp* o de fagina» 1318, també 1310 (*InvLC*).

Però ja per aquell temps el mot s'estava antiquant, reemplaçat pels seus sinònims *guilla*, *GUINEU*, *volpell* (infra). Fou mot comú a totes les llengües romàniques, i si bé aviat s'antiquà en quasi totes, es mantingué, però, en els diminutius com fr. *goupil*, castellà *VULPEJA*; i en it. *volpe*, oc. ant. *volp* que es manté fins avui en gascó: b.-aran. *bóp* f. (aran. centr. *abóp*) (*Vac. Ar.*, 29b), Comenge *boup* (St. Pè d'Ardet, *Bouts d. M.* x, 47), en el Gers fou popular fins al S. XVII, a Laitora encara Durrieux, S. XIX, Polge, *Mél. Phil. Ger-soise*, 1962, 21.

⁵⁰ DERIV.: *Volpell* 'covard', del ll. VŪLPĒCŪLA, dim., pròpiament 'petita guineu' (veg. *DECH* *VULPEJA*), oc. ant. *volpil* «lâche»; «En concili hajats consell / ab hom ardit e no *volpell*», Llull (*Concili*, v. 30, *NCl.* III, 114); «jueus --- són los pus avilats e los pus *volpeys* hòmens qui sien» (ms. on abunda *yl* > -i), *Do. Pu.* (Gili, p. 172; *NCl.*, 69.50); «En tanta de pahor stave lo rey cant lo Bou bruvolave, que no's podie tenir ni assegurar d'estremir, e havia vergonya de sos barons, car temia que no'l tenguessen per *volpeys*,

⁵⁵ «Molt se meravellà Félix del pastor, com era tan pe-